

variši: Ferd. Juvanec v Postojni, I. La-kner na Travi, A. Pavčič v Kostanjevici, J. Malnarčič pri Sv. Križu pri Kostanjevici, I. Jezeršek pri Sv. Križu nad Tržičem, A. Korbar na Preserju, M. Debeljak v Šmartnem pri Litiji, L. Punčuh v Zg. Logatecu, V. Gebauer v Šmihelu pri Novem mestu, J. Šemerl v Lescu, U. Konjar v Motniku in K. Barle v Metliki. Dalje je razdelil dež. šol. svet v ta namen določeno deželno podporo v znesku 1000 K tovarišem nadučiteljem po 100 K: A. Skali v Vipavi, St. Tomšiču v Ribnici, Fr. Rojini v Šmartnem pri Kranju, Fr. Lavtižarju v Šmartnem pod Šmarno goru, Fort. Lužarju v Izlakah, A. Šestu v Cerknici, J. Žirovniku v Zg. Gorjah, I. Kutnarju v Žužemberku, J. Slapšaku v Vedichu in M. Koscu v Dragatušu.

Nagrade za pokončevanje strupenih kač. Deželni odbor štajerski je razpisal za vsako glavo strupene kače 50 h nagrade iz deželnega zaklada.

Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda za Istro se vrši letos dne 6. junija v Kastvu.

Vseslovenska častniška zveza ima 15. maja t. l. v Pragi svoj ustanovni občni zbor.

Ena laž več ali manj! V zadnji številki smo napisali to-le: „Naredbo, da se ne smejo nage ženske podobe kazati v izložbah in panoramah, je izdal baron Schwarz na izrečno posredovanje Bonaventure Jegliča“. — Objavili smo torej samo to, kar se je v resnici zgodilo — nič drugega. — Sobotni „Slovenec“ pa piše: „A tudi „Učiteljski Tovariš“ se je postavil na stran narih žensk!“ — Seveda: Kaj de „Slovenec“ ena laž več ali manj! Če bo pa še dalje lagal, utegne zvedeti, kdo se časih kaj rad postavlja na stran narih žensk!

Razpisana so štiri mesta grofa Deblina ustanove na vojaških učiliščih in vzgajališčih. Pravico do teh mest imajo potomci ubožanih čeških plemičev. Prošnje je vlagati pri namestništvu v Pragi do 15. t. m. Potrebna pojasnila dajejo okrajna glavarstva, v Ljubljani pa mestni vojaški urad v „Mestnem domu“ ob navadnih uradnih urah.

Na ustanovnem zavodu za gluho-neme v Ljubljani se bodo s pričetkom šolskega leta 1909/10. nanovo sprejemali gluho-nemi šoloobvezni otroci na prošnjo roditeljev ali njih namestnikov. Prošnje je vlagati do 10. junija pri vodstvu zavoda.

Poslanec Malik prosi pismeno po Pruskem podporo za šentlenarsko nemško šolo. Ponuja se tudi, da bi osebno predaval po nemških mestih o sili in stiski, ki se nji nahajajo Nemei pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, toda nihče ga ne vabi. Prusi naj darujejo še vsaj 17.000 K, potem bo šola v redu. Nekaj otrok bodo pošiljali v nemško mučilnico tudi nezavedni slovenski starši.

Verska šola in avtonomija bosanskih mohamedancev, ki jo je cesar Franc Jožef nedavno potrdil, je urejena tako: Vaku f (cerkveno imetje) upravljajo v bogoslužne in šolske konfesionalne svrhe mohamedanci sami po svojih cerkvenih in posvetnih oblasteh, ki jih sami izvolijo. Uporabljajo ga torej po določilih svetega šariata, vrhutega pa se uvede bogoslužni davek in prispeva tudi država. — Organizacija je ta-le: 1. Verska občina — džemet — in nje odbor. 2. okrajni vakufski zbor in njega odbor. — Predsednik te najvišje deželne upravne oblasti je Reis-ul-ulema, ki ima štiri uleme-redži za svetovalece. Izvolijo ga mohamedanci sami potom duhovske volilne kurije, ki predloži cesarju tri kandidate. Od cesarja imenovani dobi menšuro (jurisdikcijo, investicijo) od Šeik-ul-Islama v Carigradu. Kar se tiče njegovih štirih svetovalecev, mohamedanci predlagajo po dva kandidata na vsako mesto, izmed katerih izvoli enega skupno finančno ministrstvo. V vsakem okrožju je načelnik verske občine mufti, ki ga predlaga ulema-medžli, imenuje pa deželna vlada. Mufti nadzira nižjo duhovščino in šole.

Osebnosti na štajerskem. Dež. šol. svet je imenoval definitivnim: tov. Horvata v Rečici, Berto Brenčeto v Velenju, Felicijo Škrjančev v St. Rupertu v Slov. Goricah in tov. Mat. Pergarja v St. Jurju v Slov. Goricah.

Šolsko veselico priredi ljudska šola v Dornbergu dne 16. in 20. t. m. z jako lepim in bogatim vzpredom. Čisti dohodek se porabi v dornberške šolske namene.

Priznanje. Naučno ministrstvo je nakupilo knjižico „Andrej baron Čehovin“, slavni junak slovenski, ki jo je l. 1898. spisal tov. Janko Leban, a jo je izdala družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. — To bodi tov. Janku Lebanu v zadoščenje za krivice, ki jih je moral pred leti prebiti od šolskih birokratov. — Lebanova knjižica se razdeli med slovenske šolske knjižnice.

O potrebi znanja slovensčine je govoril v celovski trgovski zbornici podpredsednik Wirth. Izjavil je, da treba znati trgovcem in uslužbencem ne le koroškega narečja, marveč tudi nekoliko pismene slovensčine. S tem je pripoznal veliko moč slovenskih kupcev, zakaj sicer se ne bi bilo treba učiti slovensčine za nemške stranke.

Smrt blagega mladeniča. Iz Tolmina poročajo: Dne 1. maja je izdihnil svojo plemenito dušo blag mladenič v cvetni dobi

21 let — Stanko Vrtovec, ljubljene in ponos družini Andrej Vrtovec. Žalost na tej izgubi je bila v rodovini neizmerna. Ali po mlademu pokojniku žalujejo tudi vsi drugi Tolminci, ki so pokojnika zbog njegovih vrlin ljubili in cenili kakor vzor mladine. — Naše sožalje!

Obrtno šolstvo.

Obrtno-nadaljevalna šola za zidarje v Renčah je imela svoj sklep šol. l. 1908/09. z razstavo dne 2. maja. V šol. dvorani se je zbralo precej občinstva, med tem več učiteljev in učiteljic iz okolice in Gorice. Voditelj V. Vižintin je otvoril razstavo in poročal o stanju šole. Iz tega poročila posnemamo, da je bilo vpisanih v 3 razredih 51 učenec, ki so skoraj vsi dobro izdelali. Poučuje na tej šoli poleg voditelja še A. Gvaiz, c. kr. učit. profesor v Gorici, risanje in P. Nemic prvi razred. Podpore je dobila šola 2300 K. — Šola je pokazala na razstavi prav lepe uspehe.

Razgled po šolskem svetu.

— **Hrvaško šolsko društvo** snujejo v Osijeku, imenovati pa jo hočejo „Strossmayerjevo društvo“. Družba je postala silno potrebna, ker je madjarsko društvo „Julian“ na Hrvaškem osnovalo že 72 šol, od teh 70 samo na Slavonkem, kjer je naseljenih 60.000 Madjarov in 100.000 Nemcev.

— **Štrajk v pomorski šoli.** V Bakru so pričeli štrajkati vsi gojenci tretjega razreda pomorske šole zaradi slabe hrane. Ravnateljstvo je vse štrajkovece izključilo, nakar so pričeli iz dovoljenjem roditeljev štrajkati gojenci vseh treh letnikov.

— **Smotke v prid slovenskemu šolstvu** prodaja trgovci Fran Strehovec v St. Clairu (Cleveland) v Ameriki.

— **Dva milijona za „Südmarch“.** S kakim navedenjem in uspehom delajo Nemei za potujčevanje naših pokrajin, kaže zbirka, ki so je pričeli potom subskripcij na ta način, da se vsak subskribent zaveže, da plača 2000 K, ako dobijo 1000 podpisov. Kakor trdi graška „Tagespost“ z dne 2. t. m., imajo že 20.000 K zagotovljenih, ne da bi bili kaj agitirali za to. Upajo, da dobijo tako v kratkem času vsoto dveh milijonov, s katero se bo vzdrževala cela vrsta potujčevalnih zavodov. Oče ideji je pisatelj Rossegger.

— **Umrl je v Pragi** slavni operater in ginokolog dvorni svetnik prof. dr. Karel Pavlik.

Listnica uredništva.

V Sežanščino: Ker smo prejeli dopis že od svojega stalnega dopisnika, ne moremo priobiti tudi Vasega. Prosim Vas pa, da dobri stvari v korist ustno ali pismeno poveste dotičniku svoje mnenje, ki gotovo ni brez podlage. Zdi se nam umestnejše, da se take zadeve poravnajo doma, nego pa da bi o njih razpravljali v javnosti. — Končni članek o štridesetletnici državnega šolskega zakona priobimo prihodnjič. Pravtako izpregovorimo v bodoči številki o ministru Haasnerju.

Izjava.

Z ozirom na neosnovane in grde napade na učiteljstvo, ki jih objavljajo zadnje čase šoli in učiteljstvu sovražni listi znane politične stranke, je sklenil odbor „Tolminskega učit. društva“ naprositi c. kr. okr. šol. svet v Tolminu, da stori potrebne korake v obrambo šolstva in učiteljstva. Odbor nadalje odločno protestuje proti takim osebnim napadom, ki utegnejo vsemu stanu izpdkopati ugled med ljudstvom. Opozarja, da ve učiteljstvo za marsikatero osebno pregreho in madeže drugih, a jih ne obeša na veliki zvon. Ko je neki slovenski list prinašal pred leti mnogo milejše napade na duhovščino, je učiteljstvo vse dežele protestiralo na shodu pri „Jeleni“. Tako se nam povračuje milo za drago. Ako se bodo napadi nadaljevali, se bo moralo tudi učiteljstvo ravnati po navedenem reku, kar prizadetim ne bo posebno prijetno.

Odbor „Tolm. učit. društva“.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

St. 1316. Kranjsko. 88 1—1
Na dvorazredni ljudski šoli v Banjaloki se razpisuje v stalno nameščenje služba nadučitelja s postavnimi prejemki in z užtkom prostega stanovanja.

Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno fizično sposobnost za šolsko službo.

Pravilno opremljene prošnje naj se službenim potom tuuradno predlože do 15. junija 1909. l.

C. kr. okr. šolski svet v Kočevju, dne 8. maja 1909.

St. 397/L. Štajersko. 74 2—1

Na enorazredni ljudski šoli v Sele-Vrhah se stalno namesti služba učitelja voditelja z dohodki po II. krajnem razredu.

Prosilci za to službo naj vložijo svoje redno opremljene prošnje predpisanim potom do 1. junija 1909 pri krajnem šolskem svetu v Sele-Vrhah, pošta Slovenjgradec.

St. 174.

78 1—3

Naznanilo.

Na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani se bo v času od 23. avgusta do vstetega 11. septembra letos vršil

Kurz za izobrazbo učiteljev obrtno-trgovskih predmetov na obrtnih nadaljevalnih šolah.

Pravico do obiskovanja kurza imajo v prvi vrsti učitelji, ki že poučujejo na kaki obrtni nadaljevalni šoli.

Prošnje za vsprejem v kurz, opremljene z izpričevali in dekreti, je potom predpostavljene šolskega vodstva vložiti najkasneje

do 1. junija

direktno pri podpisnem ravnateljstvu.

Vsak udeležene, ki stanuje izven Ljubljane, dobi o c. kr. ministrstva za javna dela podporo 40 kron.

Natančnejša pojasnila podaje podpisano ravnateljstvo.

C. kr. ravnateljstvo umetno-obrtna strokovne šole.

V Ljubljani, 16. aprila 1909.

C. kr. državne obrtne šole ravnatelj: Ivan Subic.

Zavod za graviranje in izdelovanje kavčukastih štampiljev

Anton Černe

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Uradni in zasebni pečati iz kavčuka in kovine, štampilje za datum, vsakovrstni klišiji, mo-86 nogrami itd. itd. 26 1

Ceniki gratis in fränko.

Slavnemu učiteljstvu se priporoča stara in znana gostilna pri

„Zlati ribi“.

Izborna kuhinja in klet. — Vsak petek raki in sveže morske ribe.

Za obilni obisk se priporoča

M. Rozman.

34 12—5

Slavnemu učiteljstvu in ostalemu občinstvu se priporoča za obilen obisk gostilna „pri Jurju“

na Dolenjski cesti

(v bližini dolenjskega kolodvora).

Priznana izborna vina, dobra kuhinja, lep senčnat vrt, steklen salon.

Točna postrežba, nizke cene!

Z odličnim spoštovanjem

Jurij Marenče,

87 10—1 gostilničar.

Vsem onim, ki ljubijo zlahtno kapljico in dobro kuhinjo z vedno svežimi raznovrstnimi jedili priporoča svojo nanovo urejeno

restavracijo

kakor tudi moderno opremljeni in ceneni

hotel „Južni kolodvor“

nasproti kolodvoru in

hotel „TRIGLAV“

v Bohinjski Bistrici.

Krasna lega, največji komfort, planinsko letovišče.

68 12—2

A. Seidel,

restavratel.

Rabite obleko?

Ne pošljite pa denar, ampak pišite samo po vzorce na

trgovsko hišo

R. STERMECKI v Celju,

da se prepričate o čudovito nizkih cenah in velikanski zalogi.

Vzorci franko. 55 26—9

Našim rodbinam priporočamo 11
- Kolinsko cikorijo -

Slaščičarna in pekarija

Jakob Zalaznik

Stari trg 21

22 8—5

Mestni trg 6 - Sv. Petra cesta 26

V poletnih mesecih

sladoled in ledena kava.

KAVARNA.

Telefon št. 194.

30 24—11

Angleško skladišče oblek

Ljubljana, Glavni trg 5.

Največja zaloga in izbira oblek za gospode in dečke, športnih oblek, površnikov, dežnih plaščev in zimskih suknj. Obleke in površniki, kakor tudi damski kostumi se izdelujejo po meri in najnovišem kroju.

Na zahtevanje se pošilja na tihoro tudi brez posredja.

V zalogi so vedno najmodernejše damske obleke.

Jako nizke cene. O. Bernatovič.

VERONIKA KENDA

v Ljubljani

na Dunajski cesti šte. 20

priporoča p. n. krajnim šol. svetom, šol. vodstvom in učiteljstvu svojo

veliko zalogo pisalnih in risalnih potrebščin.

Dalje imam v zalogi risalni papir raznih vrst v vseh predpisanih velikostih, pisalni in pismeni papir, zavitke različne velikosti, veliko izbiro peres, držal, svinčnikov, gumic, krede, črnila, barvic, ravnil, ter vseh v to stroko spadajočih predmetov. 10 34—20

Postrežba točna in solidna.

Glavna zaloga

A. Slatnarjevih zvezkov.

JAN BAŠTA

v Schönbachu pri Hebu (Češko),

sloveča trdka za dobavo godal, svetovnoznana zaradi svoje vsestranske priznane solidnosti, priporoča p. t. gg. učiteljem in zborovodjem svoje neprekosljive koncertne in orkestralne gosle, viole, čele, base, citre, kitare prvega reda ugodno doneče in prijetnih tonov z lesenimi ali kovinskimi stroji, dobre in trpežne strune za vsa godala, mojstrske gosli z lepim lokom in leseno škatuljo (9, 10, 12, 15 gld.). Ceniki gratis in franko.

Najugodnejša prilika za nakup. Vsaki instrument se pred odposiljanjem strokovnjaško preizkusi.

Stare gosli in čela se zamenjuje za nove. Prva prodaja gramofonov in najpopolnejših ploč.

Velečeni gospod! Poslane gosli so me po svoji ukusni obliki in valed prijetnega glasu popolnoma zadovoljile! Mislim, da je dolžnost vsakega zavednega Čeha, da naroči svoje potrebščine pri Vaši cenji firmi, ki ne more ž njo tekmovali nobena inozemska trdka. Želim Vam mnogo uspeha in ostajam prijateljsko vdani Fr. V. Mohapl, ravnatelj. L. 29./XII. 1906.

Ne kupujte pod roko od prekupcev, obrnite se najprej in naravnost na našo trdko!

P. T. Jan Bašta, Schönbach! 33 10—9

Morem Vam sporočiti, da mi ugaja poslani bas radi lepega glasu in primerne cene. Pošiljam Vam zadnje odplačilo z zagotovitom, da ste me popolnoma zadovoljili. Borovany u Olešnici, 2./I. 1908.

A. Zimmermann, ravnatelj.

Na tisoče pohvalnih pism svedoči gg. učiteljem in zborovodjem o kakovosti in primernosti mojih instrumentov.